

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului legii pentru modificarea Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Subdiviziunea:	Direcția politici în domeniul tehnologiei informației și digitalizării
Persoana responsabilă și datele de contact:	Andrei Cușcă – șef Direcție, tel. 022 250-557
Compartimentele analizei impactului	
1. Definierea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
În scopul stimulării dezvoltării industriei IT și susținerii acestei industrii în continuare se propune pentru examinare un proiect de modificare a Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației. În acest sens, în analiza dată sunt cercetate câteva propuneri de modificare a Legii prenotate. Legea nr. 77 și regimul de impozitare unică de 7% au transformat cu adevărat competitivitatea sectorului serviciilor IT din Moldova. De la stagnarea în diferite metrice asociate cu competitivitatea în 2016, acesta a avut cele mai mari creșteri în ultimii 5 ani. Exporturile au ajuns la 469 milioane de dolari SUA, cu o rată medie anuală de creștere a exporturilor de 40%. Indicele de Avantaj Comparativ Dezvăluit (RCAVN) de 2,0 este acum mai puternic decât România, Estonia și Armenia. Ponderea sectorului în PIB a crescut de la 1,5% la 5%, iar numărul de companii IT din țară a crescut de la 700 la 2.000, în timp ce angajații au crescut de la 9.000 la 23.500. Competiția regională este intensă, iar întreprinderile valorizează stabilitatea. Competitorii regionali oferă stimulente suficient de atractive, iar niciunul dintre ei nu a luat un pas înapoi în ceea ce privește stimulentele oferite. Astfel, o schimbare în rău a mediului de afaceri din Moldova este probabil să încurajeze un număr semnificativ de investitori să iasă din Moldova și să ia în considerare alternativele atractive oferite. În acest sens, angajamentele pe termen lung făcute de către Guvern sunt esențiale pentru investitori și mediul de afaceri. Scopul proiectului constă în extinderea termenului de funcționare a parcului pentru tehnologia informației, majorarea venitului asigurat al angajaților rezidenților parcului IT, extinderea genurilor de activitate eligibile a fi desfășurate în parc, precum și instituirea Consiliului parcului IT. <u>Extinderea termenului de funcționare a parcului pentru tehnologia informației și a garanției de stat aferente:</u> După cinci ani de funcționare deja sunt demonstrate beneficiile și efectele pozitive ale modelului dat de activitate. Într-o perioadă scurtă a reușit să debirocratizeze interacțiunea cu o comunitate de afaceri de înaltă calitate și responsabilitate, a reușit să stimuleze procesul de legalizare a afacerilor, excluderea salariilor în plic, evaziune fiscală și alte fenomene negative, care erodează bazele economice ale unui stat. Evident că, rezultatele activității Moldova IT park au depășit cu mult prognozele inițiale având un impact pozitiv atât pentru sectorul IT, cât și pentru întreaga economie.	

Potrivit Studiului "Evaluarea impactului fiscal al extinderii regimului fiscal prevăzut de Legea privind parcurile IT", extinderea termenului de funcționare a parcului presupune că regimul de impozitare unic de 7% din Moldova este prelungit. Astfel, dinamica creșterii vânzărilor totale de servicii IT din Moldova, care au înregistrat o medie de 32% între 2015 și 2021, vor păstra aceeași creștere și nu vor devia semnificativ. Având un regim fiscal competitiv la nivel regional și o piață globală care continuă să crească cu 10% pe an, și o creștere anuală a exporturilor de 40% în ultimii cinci ani, Moldova este capabilă să mențină o creștere de 30% în vânzările totale și să continue să câștige cota de piață la nivel mondial în următorii ani în sectorul IT. Astfel, colectarea impozitelor așteptate începe cu 60 de milioane de euro pe an în 2022, crescând la 322 de milioane de euro în 2032.

Într-un scenariu de extindere mai conservator raportat doar la rata globală de creștere, oricum va fi o creștere semnificativă a colectării impozitelor. Astfel dacă rata se va converge cu rata globală de creștere până în 2025 și va crește la acel nivel până în 2032, ca rezultat, colectarea anuală a impozitelor va crește încă de la 60 la 189 milioane de euro în decursul următorilor 10 ani.

Deci extinderea termenului de funcționare a parcului va fi favorabilă atât businessului IT, cât și Republicii Moldova în sensul colectării de impozite, dar cel mai important ca imagine de țară și model a desfășurării businessului IT.

Extinderea genurilor de activitate eligibile:

Genurile de activitate eligibile pentru a fi desfășurate în cadrul Moldova IT park sunt menționate în art. 8 al Legii nr.77/2016.

Activitățile eligibile sunt listate conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei și Clasificatorul statistic al produselor (bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova.

Proiectul de modificare a Legii nr. 77/2016 prevede completarea cu două activități noi: activitățile ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (82.20), inclusiv bazate pe orice tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center) precum și Alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30). Ambele fiind prestate doar la export.

Actualmente, sectorul serviciilor de afaceri internaționale este un sector subdezvoltat comparativ cu potențialul de dezvoltare a acestuia, observat prin prisma comparațiilor internaționale descrise în continuare, precum și comparativ cu nivelul mediu de dezvoltare a economiei naționale. Astfel, numărul mediu de locuri de muncă, venitul din vânzări generat, capacitatea de autofinanțare (activele nete), impozitele generate la bugetul de stat de către entitățile economice din sector sunt net inferioare nivelului mediu generat de entitățile din economia națională. De asemenea, sectorul serviciilor (din care fac parte și serviciile de afaceri internaționale) deține cea mai mare pondere a economiei neobservate în PIB, de circa 10,8% sau peste 40,2% din economia neobservată estimată în 2021 de către statistica oficială.

Astfel, sunt necesare crearea unor condiții care să faciliteze activitatea companiilor din acest sector. În context, având în vedere contextul internațional în care sectorul serviciilor de afaceri înregistrează evoluții impresionante, dar și potențialul acestui sector în Republica Moldova, se propune ajustarea dată.

Obiectivul proiectului constă în stimularea sectorului serviciilor de afaceri internaționale (externalizare) din Republica Moldova cu rezultatul scontat în creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și extinderea accesului la oportunitățile economice.

În context, proiectul țintește crearea unei infrastructuri fiscale fiabile care va impulsiona dezvoltarea companiilor din sectorul serviciilor de afaceri internaționale deja prezente pe piața Republicii Moldova, dar și atragerea investițiilor străine în acest sector.

Proiectul vine drept soluție pentru atragerea, motivarea și fidelizarea tinerilor specialiști de a opta pentru angajarea în Republica Moldova, diminuând astfel din fenomenul imigraționist masiv înregistrat în ultimii ani. De asemenea, proiectul își propune să creeze o platformă de afaceri prosperă și inovatoare

în vederea dezvoltării și implementării unor servicii competitive, orientate preponderent pentru piața externă, fiind astfel un factor stimulator pentru creșterea economiei per ansamblu.

Dezvoltarea sectorului serviciilor de externalizare, inclusiv susținerea startup-urilor din acest sector prin diferite mecanisme stimulatorii, este o practică pe larg răspândită în țările dezvoltate, fiind urmărite creșterea economică, sporirea productivității muncii, soluționarea problemelor sociale etc.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

În prezent în „Moldova IT park” operează peste 1 397 rezidenți activi, dintre care 210 companii cu capital străin din 39 țări.

- a atins cifra de 1.002 de companii nou create după lansarea parcului, în creștere cu 65% față de estimările reflectate în Studiul de fezabilitate pentru crearea parcului. Acest lucru demonstrează, că modelul fiscal dat a fost pe deplin acceptat de comunitatea IT și contribuția sa la dezvoltarea acestui gen de afaceri în țara noastră este indiscutabilă. Mai mult ca atât, regimul fiscal special a permis oficializarea fără precedent a afacerilor din domeniu și a mărit considerabil baza fiscală.
- Alt efect al reducerii poverii fiscale, dar și simplificării modului de administrare a afacerii, este venitul anual declarat pentru 2022 al vânzărilor rezidenților parcului, ce a depășit suma de 10,2 mlrd. lei, în creștere cu cca. 48% față de nivelul realizat în anul 2021.
- Rezidenții „Moldova IT park” au înregistrat către finele anului un număr total de 18.780 angajați, majoritatea fiind ingineri, iar salariul mediu înregistrat este de circa 41.460 lei.
- ✓ Activitatea Moldova IT park are un impact pozitiv și contribuie indiscutabil la crearea unui mediu concurențial pentru industria IT din Republica Moldova, atragerea și reținerea în țară a specialiștilor calificați și a companiilor inovative locale și străine.
- ✓ Moldova IT park este o combinație unică de facilități fiscale, prezența virtuală, simplificare a procedurilor administrative și interacțiunii cu autoritățile, deschidere către investitori și profesioniști de înaltă calificare. Cumulativ, aceste condiții au făcut oferta Parcului atractivă pentru companii, înregistrarea și dezvoltarea afacerilor IT în Republica Moldova, generând efecte multiplicative pentru întreaga economie națională.
- ✓ Totodată, Moldova IT park a fost recunoscut de Uniunea Internațională de Telecomunicații (UIT) ca fiind una dintre cele mai bune practici mondiale de promovare și dezvoltare a ecosistemului IT.

În contextul dat, extinderea garanțiilor legale privind aplicarea modelului fiscal în formula actuală pentru întreg termen de activitate al parcului IT, este absolut justificată din punct de vedere social-economic, dar și din perspectiva avansării economiei naționale prin digitalizare și specializare high-tech.

Începând cu anii 2000, Republica Moldova a implementat reforme specifice menite să promoveze o creștere economică durabilă, reducerea sărăciei și să promoveze o creștere favorabilă incluziunii. Potrivit datelor Băncii Mondiale, în ultimii 20 de ani, economia locală a crescut în medie cu 4,6% condusă în primul rând de consum și alimentată de remitențe, acestea din urmă fiind estimate la aproximativ 10% din PIB (Sursa: Worldbank. Moldova Country Context. 6 April 2021).

Republica Moldova a înregistrat progrese moderate în dezvoltarea unui mediu de afaceri propice pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri). Moldova a avansat în implementarea Strategiei de Dezvoltare a IMM-urilor cu progrese substanțiale în reducerea reglementărilor împovărătoare, implementarea analizei impactului reglementării și furnizarea de servicii de dezvoltare a afacerilor pentru IMM-uri (Sursa: SME POLICY INDEX: EASTERN PARTNER COUNTRIES 2020 © EBRD, ETF, EU, OECD 2020).

În ciuda aspectelor pozitive, mediul de afaceri din Moldova continuă să fie sensibil la o multitudine de provocări structurale precum scăderea investițiilor străine directe, productivitate scăzută, probleme demografice, predispoziție ridicată la șocuri climatice. Mai mult, rata scăzută de ocupare a forței de muncă și fenomenul migraționist alarmant sunt, în general, recunoscute ca două dintre principalele probleme care au un impact negativ asupra dezvoltării Republicii Moldova.

Totodată, estimările studiilor de specialitate privind economia informală și munca ne(sub)declarată arată un nivel ridicat al acestui fenomen în Republica Moldova comparativ cu țările din Europa de Sud-Est (sursa: IMF: Shadow Economies Around the World: What Did We Learn Over the Last 20 Years?). Conform unui studiu efectuat recent, circa o treime din companii practică salarii „în plic”, iar în medie circa 30% din salarii rămân nedeclareate. Acesta fenomen este unul întâlnit inclusiv în cadrul activităților profesionale, științifice și tehnice cu 40% din respondenți care consideră că „salariile în plic” sunt răspândite mult sau aproape în fiecare companie (Sursa: UNPD_ Fenomenul economiei și ocupării informale în contextul pandemiei Covid-19).

Conform ultimilor statisticilor oficiale (<https://statistica.gov.md/category.php?l=ro&idc=191>), în anul 2020 ponderea în PIB a economiei neobservate a constituit circa 27%, menținând o tendință crescătoare în ultimii ani (se constată o creștere de circa 3,3 puncte procentuale în anul 2020 față de anul 2015): Sectorul serviciilor deține cea mai mare pondere a economiei neobservate în PIB, de circa 10,8% sau peste 40,2% din economia neobservată estimată în 2021 de către statistica oficială.

Sectorul serviciilor de afaceri internaționale prezintă o perspectivă de stimulare a pieței muncii din Republica Moldova, promovarea exporturilor și o platformă de atragere a investițiilor.

În context, merită menționat faptul că, piața globală a serviciilor de BPO (Business Process Outsourcing) a fost evaluată în 2020 la aproximativ 232 miliarde USD. Se estimează că în perioada următoare, sectorul global va avea o creștere anuală de 8,5% de la \$246 miliarde (2021) la \$436 miliarde (2028). Cea mai dominantă cotă de piață și cea mai mare creștere anuală este estimată în perioada 2021 – 2028 (Sursa: Grand View Research. Market Analysis Report 2021-2028).

La nivel regional, în anul 2020, Polonia a fost lider în prestarea serviciilor de externalizare cu aproximativ 1.400 de centre de prestări servicii și cu un număr de 330.000 angajați. Raportul numărului de angajați per centru de servicii este cel mai mare în România (468 angajați per centru) și cel mai mic în Polonia (236 angajați per centru). Numărul de angajați este estimat să crească în toate țările analizate, creșteri semnificative fiind estimate în Ungaria (38%) și Lituania (36%) (Sursa: ABSL_ EMEA's Business Services Landscape: A snapshot of 18 countries in the region).

Figura 1. Numărul de Centre de Servicii

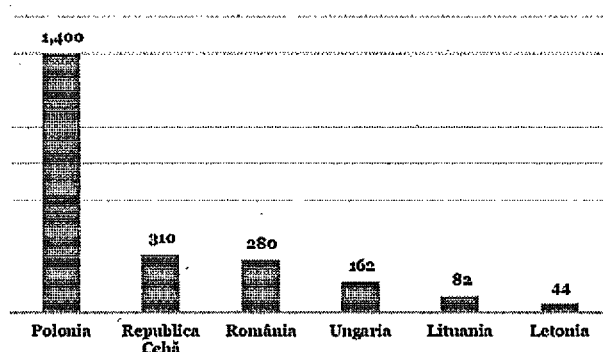
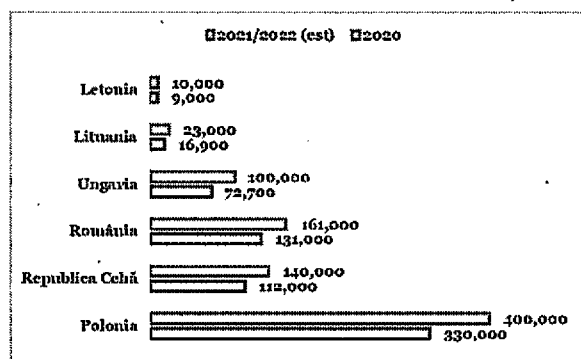

Figura 2. Prognoză privind numărul angajaților în perioada 2020 – 2021/2022

Analiza de ansamblu a practicii existente în alte state europene sugerează faptul că în mare parte țările adoptă un mix de măsuri menite să sprijine sectorul serviciilor de afaceri internaționale (ex. subsidii, ajutoare EU, training, reduceri aferente obligațiilor privind taxele locale, etc). Astfel, modelul de

impozitare propus este unul inovativ atât din perspectiva reducerii poverii fiscale, cât și a administrării fiscale, fapt ce sporește competitivitatea Republicii Moldova, în comparație cu alte state.

Atractivitatea Republicii Moldova ca locație pentru serviciile de externalizare poate fi una destul de actuală fiind motivată de o serie de factori interni și externi, precum:

- Context internațional prielnic prin care companiile multinaționale pun accent pe procesul de digitalizare și automatizarea proceselor, inclusiv prin prisma externalizării anumitor procese și funcții;
- Tendința continuă din partea întreprinderilor internaționale de a reduce costurile cu externalizare prin identificare unor țări favorabile din punct de vedere al costurilor de gestiune;
- Nivelul înalt de maturitate al sectorului serviciilor de externalizare în alte țări și care rezultă în costuri mai ridicate, dar și disponibilitatea forței de muncă, impun multinaționalelor necesitatea de a găsi alte locații de externalizare la prețuri competitive;
- Proximitatea atât culturală, cât și distanța față de piața europeană;
- Infrastructură de rețea competitivă - una dintre cele mai mari viteze de internet din lume;
- Aspirația de integrare europeană a Republicii Moldova și semnarea acordului privind stabilirea Zonei de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare dintre UE-Moldova;
- Aplicabilitatea a 50 tratate de evitare a dublei impuneri cu alte state și 34 de acorduri internaționale privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor.

Republica Moldova poate servi ca o sursă importantă de suport multilingv, o mare parte a populației vorbind două și adesea trei limbi, ceea ce permite oferirea serviciilor de înaltă calitate pentru întreprinderile străine.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Termenul de funcționare a Moldova IT park expiră în 2026. Timp de 5 ani businessul IT și-a arătat sustenabilitatea, având o creștere semnificativă la toate capitolele. Prolungirea perioadei de funcționare a acestuia, dar și a garanției de stat aferente, este indispensabilă pentru crearea unei predictibilități și stabilitate mai mare pentru investitorii autohtoni și cei străini, dat fiind faptul că aceștia, de regulă, adoptă decizii investiționale pe termen lung. Acordarea unui cadru temporal relativ mai mare pentru aceste facilități ar putea atrage și mai multe investiții, în special, în cazul existenței unor instabilități în oricare dintre țările concurente.

Intrarea pe piața locală a noilor societăți și antreprenori este bazată pe o analiză de business care este realizată de regulă în mediu pe 3-5 ani, ori în condițiile curente ale termenului parcului, este puțin probabil ca investitorii să adopte o decizie pozitivă de relocare și structurare a business-ului având un termen limitat.

Potrivit Studiului "Evaluarea impactului fiscal al extinderii regimului fiscal prevăzut de Legea privind parcurile IT", un mediu de afaceri stabil și previzibil este cheia pentru a stimula investițiile. Competitorii cheie (cum ar fi Belarus, România, Ucraina) au oferit stabilitatea regimurilor lor fiscale pentru sectorul IT pentru perioade cuprinse între 25 și 50 de ani.

Extinderea termenului de funcționare a parcului indică faptul că colectarea impozitelor are potențialul de a fi mult mai mare dacă vânzările industriei continuă trendul lor curent de creștere pentru următorii 10 ani. Valoarea actuală netă a diferenței dintre colectarea totală a impozitelor între scenariul de prelungire și scenariul fără extinderea termenului se ridică la 683 de milioane de euro pentru perioada 2022-2032. Chiar și utilizând rate de creștere mai conservatoare, colectarea impozitelor așteptată este mai mare decât estimarea pentru scenariul de neprelungire a termenului, rezultând într-o valoare actuală netă de 180 de milioane de euro pe parcursul perioadei.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

De la aprobarea conceptului de parc IT, conform rapoartelor de evaluare a activității Moldova IT park, cât și datelor operative, până în prezent, beneficiile atât pentru industria IT din Republica Moldova, cât și bugetul public național sunt doar pozitive și mai mari decât prognozele inițiale. Respectiv, menținerea și prelungirea regimului dat va asigura o stabilitate și o contribuție pozitivă a sectorului asupra altor domenii de activitate.

Cel mai mare impact Moldova IT park îl are asupra menținerii forței de muncă în țară și legalizarea afacerilor. Respectiv, acești factori sunt esențiali pentru prelungirea termenului de activitate al parcului și a garanției de stat aferente.

Fără intervenția la soluționarea problemei în cauză, potrivit Studiului "Evaluarea impactului fiscal al extinderii regimului fiscal prevăzut de Legea privind parcurile IT", unele întreprinderi locale care prestează servicii pentru piețe externe, s-ar putea închide, în timp ce altele vor fi în scurt timp atrase de medii de afaceri regionale mai previzibile, adaptându-și operațiunile și relocând parțial personalul sau utilizând alte sisteme de plată a personalului. Ca urmare a acestui fapt, rata de creștere a exporturilor estimată pentru 2024 este stabilă, iar pentru 2025, 2026 și, respectiv, 2027 se înregistrează o scădere a vânzărilor cu 10%, 20% și 15%.

Ca rezultat, aceasta va afecta și valoarea taxelor colectate la bugetul public național. Colectarea totală a impozitelor și taxelor va avea o creștere, în mod neregulat, de la 60 la 150 de milioane de euro în perioada următorilor 10 ani, în comparație cu un scenariu pozitiv de extindere a termenului parcului pentru tehnologia informației.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic aplicabil este Legea de bază - Legea nr. 77 din 21.04.2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației și Hotărârea Guvernului nr. 1144 din 20.12.2017 cu privire la crearea parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT park".

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prin intervențiile propuse în proiectul de lege se intenționează:

1. Dezvoltarea industriei IT, menținerea în țară a capitalului uman apt și capabil de muncă
2. Atragerea investițiilor străine
3. Creșterea bazei fiscale prin creșterea numărului de afaceri ce activează în mediul antreprenorial oficial al țării
4. Promovarea imaginii țării pe plan regional și internațional
5. Creșterea volumului de export a serviciilor și produselor IT
6. Promovarea Republicii Moldova ca o destinație IT de top în regiune
7. Sporirea competitivității businessului IT

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic” înseamnă neextinderea termenului de funcționare a parcului, acesta încetându-și activitatea la expirarea termenului prevăzut de lege.

Potrivit Studiului "Evaluarea impactului fiscal al extinderii regimului fiscal prevăzut de Legea privind parcurile IT", în cazul în care regimul fiscal nu este extins, se presupune că încă din 2023, businessul IT va urmări schimbările fiscale viitoare și, prin urmare, creșterea vânzărilor va încetini în acel an (rezultând încetinirea creșterii de la 30% la 10% în 2023). Se presupune că companiile care își vând produsele la nivel local vor fi relativ neafectate și vor continua să crească la rata de 10%.

Pe partea de export, unele afaceri care lucrează pentru exporturi s-ar putea închide, în timp ce altele vor fi atrase treptat către medii de afaceri regionale mai previzibile, ajustându-și operațiunile și relocând parțial personalul sau folosind alte scheme de plată a personalului. În acest sens, rata de creștere pentru exportatori presupusă pentru 2024 este stabilă, iar o scădere de 10%, 20% și 15% în vânzări este înregistrată pentru 2025, 2026 și 2027, respectiv.

Eliminarea regimului de impozit unic diminuează în cantități foarte mari totalul salariilor (un amestec probabil de mai puțină ocupare și mai puțin venit din cauza diverselor taxe la care ar fi supus) și venitul disponibil pe care îl pot cheltui în economie.

În acest sens, opțiunea nu este oportună pentru situația dată și nu este recomandabilă.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Principala prevedere a proiectului ține de extinderea termenului de funcționare a parcului până în anul 2035 și a garanției de stat pe perioada de funcționare a parcului.

Impactul prevederii este unul semnificativ, având o dublare a perioadei inițiale, care va face posibilă continuarea modelului demonstrat al parcului IT. Industria IT păstrându-și aceleași tendințe de creștere la toate capitolele, existând terenul propice pentru menținerea în continuare a afacerilor locale și expunerea pe piețele internaționale cu noi produse și servicii.

În suportul acestei constatări vin și rezultatele cumulate ale primilor 100 de rezidenți a Moldova IT park. Astfel, în anul 2022 cifra de afacere al acestora a constituit 3,98 miliarde lei sau de 4,06 ori mai mare raportat la rezultatul din anul 2017, care a precedat începutul activității Moldova IT Park. În același orizont de timp, numărul mediu de angajați a crescut de 2,9 ori de la 2297 în anul 2017 până la 6706 în anul 2022. Aceste cifre sunt o ilustrație pertinentă a efectelor benefice aduse de regimul dat de activitate pentru companiile asociate cu domeniul IT, iar includerea noilor domenii care sunt subiectul acestui AIR oferă un stimulente pentru a le reanima și crește ponderea în câmpul antreprenorial din țară.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Complexitatea propunerii nu impune elaborarea mai multor scenarii alternative.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Menținerea aceleiași situații fără intervenții de politici doar va perpetua situația actuală. Aceasta se va reflecta prin continuarea emigrării în alte state al profesioniștilor din domeniile date sau activarea în țară direct cu clienți străini fără a avea relații de muncă înregistrate potrivit legislației aplicabile.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

Economic

costurile desfășurării afacerilor +2

Companiile ce vor decide să adere la Moldova IT Park vor avea un nivel de impozitare mai redus comparativ cu parametrii actuali, ceea ce va permite extinderea semnificativă a activităților și atragerea liberilor profesioniști din economia informală.

Impactul legat de noile activități propuse pentru includere în Parcul IT

Tabelul de mai jos include date oferite de SFS despre activitățile noi propuse de a fi incluse în Parcul IT:

Activități conform CAEM	Nr. de agenți economici care au prezentat darea de seamă pe venit,	Nr.de angajați la finele anului 2022 (unități)	Cifra de afaceri (veniturile) declarate pentru anul 2022 (lei)	Suma următoarelor impozite și contribuții achitate în anul 2022: (1) Impozit pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător (Cod ECO-111210); (2) Impozit pe venitul din activitatea operațională (Cod ECO-111240); (3) Impozit pe venitul reținut din salariu (Cod ECO-111110); (4) Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori (Cod ECO-121100); (5) Prime de

	pentru a.2022 (unități)			asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, achitate de angajați (Cod ECO- 122100) (lei)
1. Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (CAEM 82.20)	146	1471	359 617 879,00	- Cod ECO-111210 - 5 996 897,50 - Cod ECO-111240 - 1 107 137,54 - Cod ECO-111110 - 15 167 795,64 - Cod ECO-121100 - 40 752 031,85 - Cod ECO-122100 - 15 093 427,61
2. Alte servicii de furnizare a forței de muncă (CAEM 78.30)	38	328	284 194 217,00	- Cod ECO-111210 - 1 240 708,45 - Cod ECO-111240 - 206 931,17 - Cod ECO-111110 - 3 997 343,85 - Cod ECO-121100 - 10 729 403,53 - Cod ECO-122100 - 4 178 145,01

În baza acestor date a fost estimat impactul aproximativ cu privire la povara fiscală, care va avea loc dacă nu se va schimba volumul activității economice. Tabelul de mai jos include estimările de impact:

Activități	Cifra de afaceri	Impozitele achitate, care fac part din impozitul unic în Parcul IT	Valoarea de 7% din cifra de afaceri	Ratarea veniturilor la bugetul public anuale în cazul achitării impozitului unic de 7%
1. Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (CAEM 82.20)	359,617,879.00	78,117,290.14	25,173,251.53	52,944,038.61
2. Alte servicii de furnizare a forței de muncă (CAEM 78.30)	284,194,217.00	20,352,532.01	19,893,595.19	458,936.82
TOTAL	643,812,096.00	98,469,822.15	45,066,846.72	53,402,975.43

Astfel, cele două activități economice ar beneficia de o reducere a poverii de impozitare cu cca. 53,4 milioane lei anual. Totodată, această sumă va fi ratată la bugetul public național, anual.

Totodată, din datele de mai jos putem deduce ponderea exporturilor din cele doua sectoare adiționale. În tabel boxa 1 și boxa 2 reprezintă venituri și valoarea TVA. Plătitori TVA sunt 23 în una din activități și 57 în alta. Restul companiilor nu sunt plătitori.

În acest sens, concluzionăm: Total livrări a plătitorilor TVA au fost de cca. 428 mil. lei. Din acestea, 345 mil. la cota 0, adică, probabil, la export. Deci cca. 81% sunt exporturi. Structura este la fel pentru cei neplătitori TVA. Astfel, suma ratată la buget poate fi diminuată la 81% din suma respectiva.

		78.30 (23 contribuabili plătitori TVA)	82.20 (57 contribuabili plătitori TVA)	Total
Livrări de mărfuri și servicii	Boxa_1	43 048 389,79	35 512 801,14	78 561 190,93
	Boxa_2	8 614 852,21	7 102 561,92	15 717 414,13
Livrări la cota "0"	Boxa_5	57 173 737,23	288 215 121,38	345 388 858,61

Livrări scutite	Boxa_6	292 729,70	3 953 816,23	4 246 545,93
Import de servicii	Boxa_7	2 352 213,12	5 323 613,55	7 675 826,67
	Boxa_8	518 908,09	1 064 829,83	1 583 737,92
Total	Boxa_10	100 514 856,72	327 681 738,75	428 196 595,47
	Boxa_11	8614818,89	7102561,92	15717380,81

Cu toate acestea, se presupune că volumul activităților respective vor crește semnificativ, după cum s-a întâmplat în cazul activităților IT, datorită oficializării activităților care sunt desfășurate în umbră la moment, precum și deoarece regimul fiscal va deveni mult mai atractiv.

povara administrativă +2

Regimul fiscal simplificat presupune și o comprimare substanțială a rapoartelor și raportărilor, reducând presiunea administrativă asupra afacerilor.

fluxurile comerciale și investiționale +2

După cum relevă deja experiența Moldova IT Park de până acum, se constată că regimul dat de activitate impulsionează semnificativ dinamica exporturilor, dar și atragerea de investitori străini în cadrul rezidenților.

competitivitatea afacerilor +2

Pentru domeniile deja eligibile, Moldova IT Park s-a dovedit a fi un model de business printre cele mai atractive din regiune reușind astfel să fortifice afaceri solide în Republica Moldova. Prin urmare, avantajul comparativ oferit va contribui la dezvoltarea în țară a activităților asociate cu industria filmului și serviciile conexe lui, precum și a activităților legate de proiectările industriale.

activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii +2

Reducerea presiunii fiscale și administrative creează auspicii pozitive pentru dezvoltarea IMM-urilor care au în acest mod posibilitatea de a concentra resursele umane limitate numeric pe dezvoltarea activităților de bază

Social

gradul de ocupare a forței de muncă +1

Creșterea atractivității antreprenoriale a activităților date va spori numărul de angajați care vor presta serviciile vizate într-un cadru formal prin asimilarea unei părți a liber profesioniștilor, precum și prin creșterea talentelor.

nivelul de salarizare +1

Activitățile vizate prin acest proiect de lege sunt de regulă cu un nivel înalt de valoare adăugată, iar inițierea în cazul unora și extinderea în cazul altora, va permite și oferirea unor salarii competitive, care vor crește mult peste media din economia națională.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu se aplică -

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

- exodul masiv de profesioniști din domeniu;
- incapacitatea sistemului educațional de a genera specialiști cu profilurile de competențe solicitate;
- situații excepționale (de forță majoră) cum ar fi lockdown, hiperinflație, conflicte regionale etc.;
- inerția politicilor statului, lipsa unei dinamici din partea statului în ajustarea politicilor schimbărilor și tendințelor din domeniu;
- lipsa unei politici consolidate pe domeniu.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are

opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi			
Considerăm că inițiativa propusă în cadrul proiectului de lege, va impulsiona pozitiv dezvoltarea IMM în domeniul de referință, deoarece va crea premise pentru înființarea de noi întreprinderi în cadrul parcurilor IT. Concomitent, dat fiind că inițiativa dată nu afectează operațiunile curente ale întreprinderilor existente, nu am identificat impact negativ asupra activității IMM.			
Concluzie			
e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați			
În condițiile actuale este inevitabil acest proiect, care va avea un impact pozitiv și de perspectivă asupra mediului de afaceri, precum și asupra BPN.			
5. Implementarea și monitorizarea			
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare.			
Odată cu aprobarea modificărilor la Legea nr. 77/2016 urmează a fi ajustată HG nr. 1144/2017, care va reglementa și activitatea Consiliului.			
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea			
1. Numărul de companii 2. Veniturile din vânzări 3. Numărul de angajați 4. Valoarea încasărilor la BPN din cifra de afaceri			
c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea			
Din experiența de până acum a funcționării legislației aferente Moldova IT park, putem presupune cu o marjă înaltă de certitudine că primele rezultate ale intervenției legislative date vor fi resimțite chiar după primul an de activitate. Rezultatele vor fi monitorizate și evaluate în baza: • rapoartelor anuale privind activitatea Moldova IT park, • precum și în baza informației colectate de către Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică.			
6. Consultarea			
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă			
Rezidenții parcului IT; potențiali rezidenți, investitori			
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților			
Proiectul a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web a ministerului. Totodată au fost organizate ședințe de lucru cu rezidenții Moldova IT park, membrii asociativi. În urma consultărilor publice și avizelor parvenite, proiectul de lege a fost ajustat.			
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)			
Sinteza avizelor și consultărilor publice se anexează.			
Tabel pentru identificarea impacturilor			Anexă
Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	+2		
povara administrativă	+2		
fluxurile comerciale și investiționale	+2		

competitivitatea afacerilor	+2		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+2		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1		
nivelul de salarizare	+1		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		

fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-10709

Chișinău

9 octombrie 2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ref. la nr. 11-2900 din 20.09.2023

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 3 octombrie anul în curs a examinat și a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.

Extrasul din Procesul-verbal nr. 37 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 3 octombrie 2023 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2023.10.09 15:41:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 37
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință prin corespondență)
3 octombrie 2023

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	- director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	- director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Cristina Tișcul	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
- Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	- Asociația Businessului European din Moldova (EBA Moldova)
Diana Russu	- șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Oxana Barbaroș	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	- șef al Secției reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	- șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	- Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	- șef Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Corina Cristea	șef adjunct al Direcției avizare acte normative, Ministerul Justiției
Ina Chiruța	- consultant principal în Direcția politici fiscale și vamale, Ministerul finanțelor
Snejana Novac	- consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice: Oxana Rusanovschi, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Nicolae Malancea, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Experți ai Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru, Victor Ermurachi

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației

Autor: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare, dlui Nicolae Botan

Analiza de impact în cauză a fost examinată cu scopul de a identifica nivelul de corespundere a acesteia cu principiile și cerințele de formă și conținut prevăzute de Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Definirea problemei. În acest compartiment, conform cerințelor Metodologiei, este necesar de identificat clar ce probleme (existente sau potențiale) sunt depistate, care probabil necesită intervenția statului. Se clarifică în detaliu situația existentă, se identifică cauzele problemelor depistate, care exact sunt părțile afectate și în ce mod. Orice enunțuri în formă concludivă din cadrul Definiției problemei necesită să fie susținute de date, exemple, analiza și identificarea cauzelor.

Analiza se focusează pe trei blocuri de bază de intervenții: extinderea termenului parcului IT, extinderea genurilor de activitate în parc și modificări în regimul fiscal pentru rezidenți. În raport cu primele două, sunt prezentate destul de multe informații pentru a înțelege oportunitățile ce pot fi ratate în partea de flux de investiții și dezvoltare economică.

În partea ce se referă la modificările cu caracter fiscal, analiza situației actuale și definirea problemei prezintă doar modificările propuse (în proiect) și se expune declarativ scopul acestor propuneri. Lipsese identificarea clară a unor carențe/probleme care impun intervenția propusă, cu atât mai mult nu sunt prezentate date care ar demonstra necesitatea intervenției și raționamentul acesteia. Spre exemplu, dacă se constată venituri ratate la bugetul de stat sau cele locale, este important să se demonstreze acest lucru, sau dacă se concluzionează existența unei oarecare „inechități” este la fel important, în cifre clare, să fie demonstrată existența acesteia, ș.a.m.d.

La **stabilirea obiectivelor** este necesar ca acestea să fie racordate la cauzele problemelor, să fie măsurabile, tangibile și expuse în timp. Astfel, raportat la cele 3 blocuri de intervenții, în raport cu extinderea activităților în parc, probabil obiectivul ține de creșterea circuitului financiar în parc (cu câte %?); în privința extinderii termenului parcului, obiectivul probabil se referă la menținerea fluxului de investiții sau evitarea scăderii fluxului de investiții (estimativ evitarea cu câte % sau mln. lei?); și în partea fiscală, înțelegem că obiectivul rezidă în colectări sporite la buget (cu cât?).

La **identificarea opțiunilor**, conform cerințelor Metodologiei, trebuie să se clarifice clar și în detaliu ce soluții (drepturi, obligații, mecanisme) se propun prin intervenția preconizată și cum acestea abordează situația existentă. Compartimentul necesită completări, odată ce relatează doar despre prelungirea termenului de activitate a parcului și nu expune alte soluții care sunt în proiect.

Analiza opțiunilor. În cadrul acestui compartiment, conform cerințelor Metodologiei, este necesar să se indice impactul noilor prevederi din proiect și costurile de conformare în comparație cu beneficiile și costurile situației actuale, la fel să clarifice cum vor influența soluțiile propuse asupra cauzelor problemelor.

Acest compartiment necesită completări substanțiale. Compartimentul nu conține o analiză sau estimare a costurilor și beneficiilor, decât unele concluzii cu privire la unele potențiale beneficii. Nu este efectuată o estimare a acestor beneficii, o estimare a costurilor potențiale și, evident, nu este recomandată opțiunea propusă în baza comparației între costuri și beneficii (sau cel puțin avantaje și dezavantaje). S-a efectuat doar transferul punctajului din anexă/tabelă, însă acel punctaj este un exercițiu mai mult intern pentru a identifica tipurile posibile de impact. Este necesar, la fel pe aceste 3 blocuri de intervenții, de identificat estimativ costurile și beneficiile mai evidente.

În raport cu extinderea termenului de activitate a parcului nu sunt costuri evidente pentru mediul de afaceri, doar riscul ca în lipsa unei creșteri de investiții să apară oportunități ratate pentru bugetul de stat (în situația în care domeniul IT ar fi impozitat în regim normal). Beneficiile evidente țin de tot sistemul fiscal și economic din Parc, cifra de creșteri în investiții în următorii ani, inclusiv beneficiile pentru stat de creștere a mai multor companii care lucrează deschis (dacă este trendul

deja identificat). La fel și în privința activității noi propuse, poate fi analizată pe un exemplu diferența activării în parc și în afara parcului, raportată la numărul de call-centre potențiale.

Pe partea de intervenție fiscală, cel puțin în baza unui exemplu, este important de a clarifica la partea de beneficii, cât are de câștigat bugetul (național și local), care va fi pierderea pentru rezident și cât de mult va afecta acel rezident. Inclusiv la costuri pentru rezident se va analiza și povara administrativă sporită pentru raportările suplimentare, în raport cu taxele/impozitele care deja nu se vor regăsi în taxa unică de 7%. Și cel mai important, cum poate influența schimbarea regimului fiscal creșterea investițiilor și sporirea sau scăderea numărului de rezidenți în parc, cel puțin în comparație cu regimurile similare din țările vecine (România și Ucraina), corespunzător cum scăderea potențială a numărului rezidenților va influența colectările reale la buget.

În partea ce ține de *consultările publice* este importat compartimentele să fie dezvoltate odată cu înaintarea în procesul de promovare, în special să fie expusă poziția de principiu a agenților economici care vor fi vizați de proiectul în cauză în raport cu toate tipurile de modificări ce se preconizează. Astfel, de principiu este important de a completa compartimentele din formular. Dacă au fost cumva discuții, ședințe, de indicat în ce format s-au petrecut, la ce date, poate de anexat și procese-verbale. Și cel mai important, în raport cu fiecare soluție propusă (din cele 3 blocuri), de expus care este poziția părților consultate. În rândul persoanelor (grupurilor) interesate, lipsesc autoritățile publice și administrația Moldova IT Parc.

Concluzii: *Analiza prezentată corespunde în parte cu cerințele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, odată ce nu argumentează în întregime problematica, în privința intervenției pe partea fiscală; în raport cu soluțiile propuse nu reflectă impactul acestora, în special lipsește orice impact pe intervenția din domeniul fiscal.*

Cu toate că analiza explică suficient de clar oportunitatea și necesitatea unor intervenții (ce se referă la prelungirea și extinderea parcurilor IT), totuși, pe aspectul crucial, ce se referă la latura fiscală, care poate fi determinant pentru existența parcurilor IT în viitorul apropiat, analiza necesită completări substanțiale.

Opiniile membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

dl Vladislav Caminschi

Se susține.

dl Eugen Dațco

Se susține.

dna Ana Groza

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Carolina Linte

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dl Eugen Cozmulici

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Diana Russu

Se susține.

dl Victor Baciu

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Totodată consideră că în Analiza Impactului de Reglementare lipsește motivarea și prezentarea calculului pentru următoarele propuneri:

1. Completarea legii cu genuri noi de activitate privind (i) centrele de intermediere telefonică (call center) (82.20), inclusiv bazate pe orice tehnologie/caanal de comunicare cu clientul

(contact center) și (ii) alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30), ambele coduri, exclusiv la export.

2. Modificarea componenței impozitului unic (modificările propuse par să contravină ideii unei propuneri unice de taxă, crescând în același timp sarcina de raportare pentru afaceri și implicând costuri necuantificabile pentru stat). În esență, se înțelege că va exista un impozit unic, dar implicând existența altor trei impozite.

3. Majorarea cotei sumei minime a impozitului unic de la 30% până la 35% din salariu mediu pe economie va afecta de asemenea start-up-urile și IMM-urile pe partea de costuri, acestea urmând a fi argumentate. Impactul economic al aspectelor menționate mai sus, alături de celelalte norme incluse în proiect, urmează să se regăsească în AIR, atât conform rigorilor juridice, cât și pentru înțelegerea potențialului impact financiar și birocratic asupra mediului de afaceri

dl Adrian Servan

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Consideră că în Analiza Impactului de Reglementare lipsește motivarea și prezentarea calculului pentru următoarele propuneri:

1. Majorarea cotei sumei minime a impozitului unic de la 30% până la 35% din salariu mediu pe economie va afecta în mod special start-up-urile și IMM-urile pe partea de costuri, aspect care nu este reflectat în AIR. Lipsește și analiza companiilor care de facto au beneficiat de impozit minim, mărirea lor și exact care este necesitatea majorării; ținând cont de creșterea organiză a impozitului minim din momentul creării parcului. Deci este de facto o dublare a acestuia și va continua să crească în dependentă de evoluțiile economice ale RM.

Componența impozitului unic și majorarea impozitului minim per salariat considerăm că nu sunt argumentate în AIR. Modificările propuse distrug ideea unei propuneri unice de taxă/țară, crescând în același timp sarcina de raportare pentru afaceri și implicare costurilor necuantificabile pentru stat. Creșterea impozitului minim pe angajat va afecta în mod special startup-urile și IMM-urile.

Nu putem fi de acord cu propunerea ca suma minimă a impozitului unic (35%) să fie calculată din salariul mediu prognozat al angajatului pentru anul în curs (art. 15 alin. (1)), și nu din salariul lunar mediu prognozat pe economie pentru anul aferent perioadei fiscale a impozitului respectiv, cum prevede actuala redacție a art. 15 alin. (2). De asemenea, observăm că acest articol nu stabilește expres că rezidenții parcului sunt supuși regimului de impozit unic și că nu sunt supuși următoarelor impozite și taxe: impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajați și angajatori, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați și angajatori, taxele locale, impozitul pe bunurile imobiliare și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova. Lipsa unei asemenea precizări creează incertitudine privind aplicabilitatea anumitor impozite și taxe față de rezidenții parcului.

Majorarea sumei minime a impozitului unic datorat lunar per angajat de la 30% la 35% din salariul mediu prognozat poate avea implicații semnificative și poate ridica mai multe argumente împotriva acestei propuneri:

- Neclaritate și imprevizibilitate: o astfel de majorare a impozitului poate crea confuzie și incertitudine pentru investitori și companii deja prezente în Moldova IT Park. Investitorii internaționali și antreprenorii pot fi descurajați să își extindă sau să își dezvolte afacerile într-un mediu cu reguli fiscale în continuă schimbare.

- Risc pentru investiții viitoare: deciziile financiare ale companiilor, inclusiv cele legate de extindere și angajare, depind de predictibilitatea și stabilitatea fiscală. Majorarea impozitului poate afecta negativ atractivitatea Republicii Moldova ca destinație pentru investiții și dezvoltare de afaceri în sectorul IT.

- Impact asupra competitivității internaționale: într-un mediu global competitiv, a se vedea mai ales România și Bulgaria, impozitele joase și facilitățile competitive pot fi un factor determinant în a atrage investiții străine directe și în a menține un mediu de afaceri competitiv. O majorare a impozitului unic poate afecta competitivitatea Republicii Moldova în acest context.

- Necesitatea de a menține atractivitatea fiscală: o politică fiscală atractivă este un instrument important pentru a atrage investiții și a susține creșterea economică. Este important ca

Republica Moldova să își mențină atractivitatea fiscală pentru a rămâne competitivă pe scena internațională. În concluzie, majorarea impozitului unic per angajat poate avea consecințe negative pentru mediul de afaceri din Republica Moldova, inclusiv pentru sectorul IT, și poate afecta încrederea investitorilor. Este important să se țină cont de aceste argumente și să se analizeze cu atenție impactul unei astfel de majorări asupra economiei și investițiilor înainte de a lua o decizie finală.

- Finalmente din 2018, până în 2023 cuantumul impozitului minim s-a dublat datorită dublării cuantumului salariului mediu pe economie care a crescut de la 6 150 de lei la 11 700 lei. Astfel în mod natural, predictibil și progresiv, avem o creștere anuală a impozitului minim, racordat la economia națională.

2. Totodată propune posibilitatea trecerii în cont a impozitului unic achitat, normă necesară în mod special pentru IMM-uri și start-uri. Se propune modificarea alin.2 din art. 371 Codul Fiscal al RM după cum urmează:

(2) Impozitul unic se determină lunar, reieșind din mărimea obiectului impunerii, înregistrat în evidență contabilă pe parcursul lunii de gestiune, cu posibilitatea de a lua în considerare datele cumulative înregistrate de la începutul anului calendaristic.

Companiile mici sau start-upurile care elaborează un produs care va fi comercializat ulterior sau pentru care se va achita la predarea acestuia, norma respectivă impune o plată suplimentară care per an depășește 7%. Astfel, companiile respective sunt obligate să achite lunar suma minimă de 30% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscal și ulterior să achite impozitului unic de 7% din venitul din vânzări. Acest fapt descurajează companiile mici care sunt orientați spre crearea produsului propriu și favorizează companiile care lucrează pe principii de outsourcing.

3. Modificarea componenței impozitului unic (modificările propuse par să contravină ideii unei propuneri unice de taxă, crescând în același timp sarcina de raportare pentru mediul de afaceri și implicând costuri necuantificabile pentru stat). Lipsese și estimarea impactului pentru excluderea acestor impozite, anume sarcina de raportare pentru mediul de afaceri, costul efectiv și înșăși lipsa argumentării privind necesitatea excluderii

4. Consideră că în AIR lipsește argumentarea suficientă pentru Completarea legii cu genuri noi de activitate privind (i) centrele de intermediere telefonică (call center) (82.20), inclusiv bazate pe orice tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center) și (ii) alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30), ambele coduri, exclusiv la export.

Totodată AIR-ul ar trebui să expună componenta pe partea de administrare ținând cont de numărul mare potențial de rezidenți care ar putea intra în parc. Lipsese și analiza opțiunii privind crearea unui parc, din punct de vedere administrativ diferit de Moldova IT Park, pentru o mai bună gestionare a regimului și a noilor companii BPO.

Impactul economic al aspectelor menționate mai sus, alături de celelalte norme incluse în proiect, urmează să se regăsească în AIR, atât conform rigorilor juridice, cât și pentru înțelegerea potențialului impact financiar și birocratic asupra mediului de afaceri.

dl Roman Gapeev
Se susține.

dna Angela Panciuc
Se susține.

dl Ghenadie Rusu
Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

dna Ina Chiruța

Nu se susține.

dna Corina Cristea

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

S-a decis: *analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (7 - se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 4 – se susține; 1 – nu se susține).*